

КЛУБ – КІТАП пен ШЫҒАРМАШЫЛЫҚТЫҢ ТОҒЫСУ ОРТАСЫ

Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ-дың ЖОО-ға дейінгі білім беру факультетінің ЖОО-ға дейінгі дайындық кафедрасы шетелден келген қазақ диаспорасына оқытатын бірден-бір жоғары оқу орны. Аталған оқу орнында оқытушылар тыңдаушыларға тек қана білім алып қоймайды, оларды жаңа келген ортаға бейімделуіне, түрлі қиындықтарды жеңуге көмектеседі. Осындай мақсатта түрлі жұмыстар жүргізіледі. Соның бірі – С.Әшімбаев атындағы «Парасат» жас әдебиетшілер клубы. Клуб кафедра тарихында алғашқы клуб болуымен ерекшеленеді. 2009 жылы құрылған клубтың негізгі мақсаты – факультет тыңдаушыларын қазақ әдебиетінің көрнекті тұлғаларымен, олардың бай шығармашылық мұраларымен таныстыру. Осы шығармалары арқылы елін, жерін сүйетін, адал қызмет ететін патриот тәрбиелеу. Сонымен қатар тыңдаушылар бойына кітап оқуға қызығушылық туғызып, кітапқа деген құрметті күшейту. Факультет ерекшелігіне сәйкес «Парасат» клубына мүшелер жыл сайын жаңа оқу жылының басында қабылданады. Әдебиетке, өнерге деген қызығушылығы жоғары тыңдаушыларды қамтыған клуб өз жұмысын жылдық жоспарды таныстырудан бастайды. Клуб мүшелеріне жыл бойы талданатын шығармалар тізімі ұсынылады. Атап айтар болсақ, алғашқы отырыс ұлы ақын Абай Құнанбайұлына, оның шығармашылығына арналады. Клуб отырыстарында тыңдаушылар тек мәлімет алып, шығарма мазмұнымен танысумен шектелмейді. Талданған шығарма аясында өзіндік пікір алмасады. Ол шығарманың, автордың негізгі ойы, идеясы, қоғамға, жеке тұлғаға тигізер әсері, т.б. ерекшелігі жан-жақты талқыланады. Отырыс соңы клубтың әрбір мүшесінің «Бүгінгі шығармадан қандай әсер алды?» деген сауалға жауап беруімен қорытындыланады.

Сондай-ақ клуб аясында дәстүрлі түрде түрлі әдеби кештер, дөңгелек үстелдер ұйымдастырылып отырады. Мысалы, ақиық ақын М.Мақатаев шығармашылығына арналған жыр кештерін айтуға болады.

Қорыта келгенде, тыңдаушылардың рухани қажеттіліктерін қанағаттандырып, олардың шығармашылық қабілетін жүзеге асыруды мақсат ететін клубтарының орны ерекше. Клуб – кітап пен шығармашылықтың тоғысу ортасы.

Ж.Т.Ибраимова, С.А.Нусупбаева, М.Н. Ибрагимова, Исаева Н.Т.
Әл-Фараби атындағы Қазақ Ұлттық университеті
Жоғары оқу орнына дейінгі білім беру
факультетінің аға оқытушылары

ТІЛ – ТАТУЛЫҚ ТІРЕГІ

Жуырда әл-Фараби атындағы Қазақ Ұлттық университетінің жоғары оқу орнына дейінгі білім беру факультеті шетелдік студенттерге «Тіл – татулық тірегі» тақырыбында дөңгелек үстел өткізді. Дөңгелек үстел басына оқытушылар мен дүниежүзінен келіп, білім алып жүрген шетелдік студенттер жиналды.

Дөңгелек үстел жұмысында модератор міндетін атқарған оқытушы Т.В.Курманова дөңгелек үстел басына жиналған қауымға қазақ тілі жайында ой-толғамдарын жеткізе отырып, келелі ойларымен бөлісті. Ол өз баяндамасында қазақ тілінің білімі мен әдебиеттану ғылымдарының негізін салушы, ағартушы, Ахмет Байтұрсынұлы туралы айтты. Сонымен қатар Қазақстан елінде түрлі ұлттар мен ұлыстар өмір сүретінін, олардың әрқайсысының ана тілінің басқа халықтар тіліне қатысты тағдыры бар екенін, тіл арқылы адамдар бір-бірін танып-біле алатынын және кез келген халықтың рухани мәдениетімен, дәстүрлерімен, салттарымен танысу үшін де тілге жүгінетінін атап өтіп, жастарды пікірлесуге шақырды.

Дөңгелек үстелде ары қарай сөз алған оқытушы М.Азнабакиева «Қазақ тілі пәнінің» оқытылу барысы, қазіргі уақытта мемлекеттік тілді кәсіби тұрғыда меңгерудің өзектілігі жайлы сөз етіп, Ана тілімізді қадірлеу баршамызға парыз болып саналатынын жеткізді.

Дөңгелек үстел барысында шетелдік студенттер бейнетаспа арқылы Қазақстан Республикасында тұратын әртүрлі ұлттардың мәдениетімен таныса отырып, Қазақстанды жаңа қырынан таныды. Ең маңыздысы – шетелдік студенттер Қазақстанда әртүрлі ұлтты халықтар бірлікте, бейбітшілікте, тыныштықта өмір сүріп жатқандарын тамашалайды. Сонымен қатар студенттер көптеген сұрақтар қойды.

«Тіл – татулық тірегі» атты дөңгелек үстел мәдени диалог түрінде шетелдік студенттердің өздерінің белсенді қатысуымен жоғары деңгейде өтті, сонымен қатар студенттерді Қазақстанның тілін, тарихын және мәдениетін құрметтеуге үйретуде өз үлесін қосты деп санауға болады.

А. Саденова., Н. Мужигова , С.А. Нусупбаева
Әл-Фараби атындағы Қазақ Ұлттық университеті
Жоғары оқу орнына дейінгі білім беру
факультетінің аға оқытушылары

ҰСТАЗДЫҢ КӘСІБИ МОДЕЛІ

Әл-Фараби атындағы Қазақ Ұлттық университеті, ЖОО-ға дейінгі білім беру факультетінде «Педагогтың кәсіби моделі» тақырыбында семинар болып өтті. Жаңа оқу жылында бұл жаңа бағамда инновациялық бағыттағы игі шараларымен бірге қарқынды басталып, семинарға факультет оқытушылары қатысты. Семинарды өрлеу біліктілікті арттыру институтының тренері, PISA халықаралық зерттеулер, білім мазмұнын жаңарту бағдарламаларының тренері Қоңырбаева Ақбота Тұрағұлқызы жүргізді. Ақбота ханымда осы ҚазҰУ-нің түлегі екендігін айтты. Семинарда А.Т.Қоңырбаева білім берудегі ұстаздың шәкірттермен қарым қатынасындағы жаңа әдістемелері туралы қызықты дәріс өткізді. Заманауи үрдістердің легіне қосылу үшін, тұлғалық қасиеттердің сапасы мен болмысын анықтауда түрлі тәсілдерді көрсетіп, оның бағыттарымен таныстырды. Кейде өзіміз мән бере бермейтін педагогтың іс-әрекеттерін көрсетіп, соны дәріс кезінде дұрыс қолданып көруімізге кеңес берді. Ұстаз үшін сөйлеу мәдениетінің маңызы зор екені де белгілі. Сөйлеу техникасын дұрыс қолдану да ұстаздың басты ерекшелігі болу керектігі айтылды. Семинар өте жоғары деңгейде өтті деген ойдамыз. Бізге келіп, өзінің біліктілігімен және тәжірибесімен бөліскен Ақбота ханымға алғысымыз шексіз.

Буланова Т.М., Дауытова Ж.К., Саткенова Ж.Б.
Әл-Фараби атындағы Қазақ Ұлттық университеті
Жоғары оқу орнына дейінгі білім беру
факультетінің аға оқытушылары

ТАРИХТЫ ОҚИТУ ҮРДІСІНДЕ ЖАҢА ТЕХНОЛОГИЯЛАРДЫ ПАЙДАЛАНУДЫҢ ТӘРБИЕЛІК МАҢЫЗЫ

Жоғары білім республикамыздың барлық салалары үшін маңызды және бәсекеге қабілетті мамандарды кәсіби даярлауды қамтамасыз етуде, ғылым мен өндірісті біріктіруде маңызды рөл атқарады. Жас ұрпақ біздің болашағымыз, сондықтан оларға кәсіби білім берумен қатар өз мамандығын сүйеге, қызығушылығын арттыруға жол ашатын саясаттар қолға алыну керек. Осы ретте әл-Фараби атындағы Қазақ Ұлттық университетінің жоғарғы оқу орнына дейінгі білім беру факультеті шетел тыңдаушыларына, соның ішінде шетелден келген қандастарымызға білім және тәрбие беруде жоғары нәтижеге ие екендігін айта кетуімізге болады.

XXI ғасыр озық және жаңа технологиялар ғасыры болғандықтан, бүгінгі таңда білім жүйесінде де осы технологияларды заман талабына сай, кеңінен қолдану сапалы білімге жетелейді. Әсіресе халықаралық деңгейдегі кредиттік жүйеге өткен жоғарғы оқу орындарында білім алушыға инновациялық үрдісте білім берудің жаңа жолдарын ашары сөзсіз. Ал «инновация» деген ұғымға қысқаша тоқталатын болсақ, бұл нақты қойылған мақсатқа, ойға алынған жаңа нәтиже. «Инновация» деген ұғымды кейбір авторлар «жаңалық», «жаңа әдіс», «өзгеріс», «әдістеме», «жаңашылдық» деп атауға болатындығын атап көрсетеді. Демек, инновациялық технологияларды пайдалану дегеніміз тек қана жаңа әдіс ойлап табу деген сөз емес, сонымен қатар бұрын қолданып келген әдістерге жаңаша түр беру немесе сол әдіске өзгеріс енгізу болып табылады.

Шетелден келген өзге ұлт өкілдеріне тарихты дәріс түрінде ғана оқыту бұл қателік. Өйткені тарихымызға қатысты дүниелердің барлығын құр сөзбен айтып жеткізе алмаймыз. Сондықтан неғұрлым көрнекіліктер қолдана отырып сабақ түсіндіру бұрыннан да қолданылып келе жатқан әдістердің бірі екенін ескере кеткен жөн. Біз тек бұрын қолданып келген әдістерге жаңа түр береміз. Көрнекі құралдар қашанда педагогтың ауызша айтқан сөздерін нақтылайтын, бекітетін оқыту әдісінің тиімді түрі болып табылады. Көрнекіліктердің ішінде карта, диаграмма, кесте, таблиця, плакат немесе борды пайдалану керектігін айтпасақ та жеткілікті.

Қазіргі кезде шетел тыңдаушылары мен шетелден келген қандастарымызға Отан та-

рихын оқытудың жаңа технологияларын қолдану әдісі білім беруде де, тәрбие беруде де өте тиімді деп айтуымызға болады. Тыңдаушыларға тарихи терминдерді, деректерді, кестелерді, тірек-сызбалар мен тақырыптарға қатысты суреттерді проектор арқылы слайдтармен көрсету арқылы түсіндіру оқытушы мен тыңдаушының уақытын үнемдейтіндігі белгілі. Сонымен қатар тыңдаушыға түсіну оңайға соғады және ой-өрісінің кеңеюіне, тұлға ретінде қалыптасуына зор ықпалын тигізеді. Кез келген пәнді оқыту барысында тыңдаушыға тәрбие жұмысы қатар жүретіндігі бізге мәлім.

Үй тапсырмасын сұрау барысында да тыңдаушыға дәптерден қарап оқып беру немесе дәріс кезінде жазылған тақырыппен ғана шектеліп қалмай ізденіске үйрету біздің мақсатымыз. Осы орайда тыңдаушының сөйлеу қабілетін арттыру үшін үй тапсырмасын тақтаға шығып, өзін емін-еркін саралауға, бойын түзеп, өзін лектор ретінде сезінуіне мүмкіндік беру. Бұл елім, жерім деп келген қандас бауырларымыздың өз елінде еңсесін тік көтеріп жүруге тәрбиелейді. Сабақты пікірталас арқылы жүргізу де тыңдаушының өз ойын еркін саралауына мүмкіндік береді. Сабақ түсіндіру барысында компьютерлік технологияларды пайдалану арқылы ойындар жүргізу, деңгейлік тапсырмалар орындату, слайдтардағы кесте және тірек-сызбаларын қолдану тыңдаушының жан-жақты болуына мүмкіндік туғызады. Осындай технологияларды сабақтарда үздіксіз пайдаланып, оны жаңа әдістермен үнемі толықтырып отыру оқытушының шеберлігі.

Қорыта келсек, тарих пәнін түсіндіруде заманауи жаңа технологияларды қолдану – оқытушыға сабақты жоғары сапада өткізуге пайдалы және тыңдаушының түсінігіне орасан зор әсерін тигізіп, білім сапасын жоғары деңгейде көтереді. Сонымен қатар тыңдаушыларды оқуға ынталандыруға, олардың үлгерімі мен қызығушылығына ықпал етеді. Сондықтан да осындай түрлі әдістерді сабақта қолдану тыңдаушының тәрбиесіне де жақсы ықпал етеді деген ойдамыз.

М.Н. Ибрагимова, С.А.Нусупбаева,
Мужигова Г.М.

Әл-Фараби атындағы Қазақ Ұлттық университеті Жоғары оқу орнына дейінгі білім беру факультетінің аға оқытушылары